

Verksamhetsplan för samverkan i Angarnkilen, Bogesundskilen och Rösjökilen 2018

Reviderad 2018-03-09 efter beslut vid styrgruppsmöte 2018-02-21

Vi tar gemensamt ansvar för naturen!

Innehållsförteckning

Inledning	3
Visionen	4
Budget	4
Mötesschema	5
Verksamheter 2018	5
Studieresa	5
Marknadsföring	7
Folkhälsa i naturen	8
Tillgänglig natur	9
Kunskapsutbyte biologisk mångfald	10

Inledning

Tillgång till bostadsnära natur av god kvalitet, en hälsosam miljö och ett levande kulturlandskap är viktiga resurser för att göra Stockholmsregionen till Europas mest attraktiva storstadsregion. De gröna kilarna har en avgörande betydelse för att säkerställa viktiga naturfunktioner, rekreationsvärden samt historiska och pedagogiska värden. De ger också förutsättningar till de ekosystemtjänster som samhället är beroende av.

Angarnkilen delas av Vallentuna, Täby och Österåker kommuner, Bogesundskilen delas av Vaxholm, Österåker och Täby kommuner och Rösjökilen delas av Sigtuna, Vallentuna, Upplands Väsby, Täby, Sollentuna och Danderyds kommuner. I Angarnkilen och Bogesundskilen har samverkan funnits sedan 2010 och i Rösjökilen har samverkan funnits sedan 2006. Samverkan i alla tre kilar har involverat samarbete med föreningsliv och allmänhet. Denna samverkan har syftat till att stärka helhetssynen och höja de rekreativa och biologiska värdena i regionen. Därmed har en ökad potential för naturturism och rekreation för kommunernas invånare och besökare skapats.

Från och med 2016 finns det en gemensam kilsamverkan inom Angarnkilen, Bogesundskilen och Rösjökilen. Det har skapat en effektivare administration och en starkare struktur då många möten är gemensamma samt att många projekt bedrivs tillsammans. Inom den gemensamma kilsamverkan ingår också ett nära samarbete med bl.a. ideella organisationer, landstinget, andra myndigheter samt universitet och högskolor.

Arbetet bedrivs genom ett rullande värdskap med en värdkommun, som ansvarar för möten och budget samt upprättar förslag till verksamhetsplan och åtgärdsprogram, samt en bisittande kommun, som bistår värdkommunen. Efter ett år rullar värdskapet vidare till den bisittande kommunen varpå en ny bisittande kommun tar vid. Arbetet bedrivs med politisk styrgrupp, projektgrupp, arbetsgrupper och en referensgrupp.

För den sammanslagna kilsamverkan finns även en gemensam plattform framtagen som beskriver bakgrunden, visionen, huvud- och delmålen, organisationen, arbetsformerna och finansieringen för projekten som genomförs inom samverkansgruppen.

Samverkansarbetet ligger i linje med RUF 2010 (Regional Utvecklingsplan för Stockholms län) och bidrar till ett genomförande av planen. Tillväxt- och regionplaneförvaltningen (TRF) stödjer att samverkan utvecklas.

Vision

Den övergripande visionen för kilsamverkan är:

Kilarna är högt värderade, välbesökta tätortsnära naturområden som bidrar till regionens attraktiva livsmiljö.

De tre huvudmålen med samverkansarbetet är:

1. Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och en hög biologisk mångfald.
2. Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna.
3. En permanent samverkan har etablerats mellan kommuner och andra aktörer där erfarenhets- och kunskapsutbyte är centralt.

Budget 2018

Nr	Verksamhet 2018	Kostnader	Intäkter
	Bidrag från kommunerna för 2017 och 2018		360 000 kr (exkl. Sigtuna)
	Kvar från 2017:		Prel. 87 665 kr
1	Studieresa	75 000kr	
2	Marknadsföring	15 000kr	
3	Folkhälsa i naturen	90 000kr	
4	Tillgänglig natur	120 000kr	
5	Biologisk mångfald	0 kr	
	Ej ännu fördelat	147 665kr	
	Summa	447 665kr	447 665 kr

Mötesschema 2018

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Sep	Okt	Nov
P 17/1 kl. 9-12	Styr 21/2 kl. 9-11 beslut VP 2018	P 7/3 kl. 9-12 R 14/3 kl. 15-17	P 18/4 kl. 9-12 (vid behov)	Studie- resa 22/5 kl. 9-15 Biologiska mång- faldens dag	P 19/9 kl. 9-12	R 17/10 kl. 15-17	P 7/11 kl. 9-12 VP 2018 VP 2019 Styr 21/11 kl. 9-11 uppf. VP 2018 försl. VP 2019

Styr = styrgrupp (2 st)   P = projektgrupp (4-5 st)   R = referensgrupp (2 st)

Verksamheter 2018

Verksamhetsplanen utgår från plattformen för samverkansarbetet i de tre grönkilarna. I plattformen listas förutom ovanstående vision och huvudmål även delmål under respektive huvudmål. Verksamhetsplanen lyfter fram specifika verksamheter för att nå vissa av dessa mål. Nedan föregås varje verksamhet av de huvudmål och delmål som styr verksamheten. En del projekt rör alla tre kilar medan andra kan ha en eller två kilar som avgränsning.

1. Studieresa

En kunskapshöjande och inspirerande studieresa planeras och genomförs under året gemensamt för Angarn-, Bogesund- och Rösjökilen. Studieresan skall stimulera till erfarenhetsutbyte. Tjänstemän, politiker och medlemmar ur referensgruppen deltar. Kostnaden är kopplad till resmålet och innehållet.

Huvudmål

Studieresan bidrar till uppfyllelse av följande mål:

En permanent samverkan har etablerats mellan kommuner och andra aktörer där erfarenhets- och kunskapsutbyte är centralt.

Delmål

1. Det finns en gemensam målbild över hur kilarna som mellankommunalt område bör bevaras, förvaltas och utvecklas. Samverkan är gränsöverskridande, både geografiskt och tematiskt.

2. Samverkan inom kilarna underlättar en effektiv och långsiktig utveckling av grönområden och en avvägning mellan olika intressen. Det finns en uttryckt ambition i aktörernas översiktsplaner, fördjupade översiktsplaner, program mm, att bevara, utveckla och tillgängliggöra kilarna.
3. Kilarnas funktioner och värden har preciserats ur både ett regionalt, lokalt och mellankommunalt perspektiv (t ex samband och värden över gränser).

Åtgärder

Studieresan genomförs redan i maj eftersom det är val i september. Vi föreslår att arrangera en studieresa med något praktiskt inslag, med förhoppning att kunna engagera kanske både medborgare och media.

Kostnad

75 000 kr plus nedlagd arbetstid av deltagande tjänstemän.

Samordningsansvariga kommuner

- Täby och Österåkers kommuner

2. Marknadsföring

Huvudmål

Marknadsföringsinsatser bidrar till uppfyllelse av följande mål:

Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna.

Delmål

1. Invånare, besökare och verksamma är väl informerade om kilarnas värden.
2. Tillgängligheten till och informationen om kilarna är god för alla invånare och kilarna är välbesökta.

Åtgärder

Löpande åtgärder:

- Sprida foldern om kilsamverkan på lämpliga seminarier och läggas ut på webbplatser.
- Synliggöra samverkan genom att använda gemensam logga och kommunvapen från berörda kommuner i våra dokument.
- Löpande revidering av underlag till kommunernas och föreningarnas webbplatser.
- Framtaget gemensamt kommunikationspaket med innehåll om kilsamverkan används vid marknadsföring på hemsidor samt vid affisivering och dylikt.
- Samverkan med Naturskyddsföreningen kring Gröna kilarnas dag.
- Länka till föreningar på kommunernas hemsidor samt erbjuda informationspaket med länkar och material till föreningarnas hemsidor.
- Fortsatt marknadsföring av appen Naturkartan.

Insatser 2018:

- Översyn av informationen om de gröna kilarna och samverkan på kommunernas webbsidor samt förslag för struktur/upplägg för tydligare och mer enhetlig information.
- Genomgång/inventering av Samverkans material i form av foldrar/kartor/böcker.
- Utföra en gemensam enkät i samarbete med föreningar i syfte att få in information om hur de gröna kilarna nyttjas.

Kostnad

15 000 kr plus nedlagd arbetstid av deltagande tjänstemän.

Den årliga avgiften för appen för Naturkartan ligger inte inom kilsamverkan utan bekostas av varje kommun.

Samordningsansvariga kommuner

- Sollentuna och Vaxholm kommuner

3. Folkhälsa i naturen

Studier har gett ny och fördjupad kunskap om positiva effekter på hälsan av att vistas i naturen. Under 2013 till 2017 har Kilsamverkan anordnat guidningar av Mindfulness i naturen som ett led i att etablera naturbaserade hälso- och friskvårdsguidningar i kilarna efter förlaga av konceptet fysisk aktivitet på recept (FaR).

För att locka nya målgrupper ut in naturen anordnades under 2017 walkingturer som ett pilotprojekt. Tryggheten i att gå med en grupp kan göra att de som inte känner sig trygga att ta sig ut i naturen på egen hand vågar ge sig ut. Walkingturerna fortsätter att anordnas under 2018 på nya platser med hjälp av utbildning av fler walking-ledare.

I flera av kilsamverkans kommuner finns Hälsans stig, som syftar till att få fler personer att motionera genom att promenera. Hälsans stig har nyligen bytt logga vilket innebär att en översyn kan behövas.

Huvudmål

Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och en hög biologisk mångfald.

Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna.

Delmål

1. Kilarna ger förutsättningar för fysisk aktivitet och förbättrad folkhälsa.
2. Boende har god tillgång till tätortsnära natur av hög kvalitet.
3. Tillgängligheten till och informationen om kilarna är god för alla invånare och kilarna är välbesökta.

Åtgärder

- Walkingturer utförs på nya platser i några av de kommuner som ännu inte haft walkingturer.
- Utföra utbildning av nya guider av walkingturer
- Uppta dialog med Riksförbundet HjärtLung för kunskapsutbyte kring Hälsans stig.

Kostnad

90 000 kr plus nedlagd arbetstid av deltagande tjänstemän.

Samordningsansvariga kommuner

- Upplands Väsby kommun och Vaxholm stad

4. Tillgänglig natur

En förteckning över tillgängliga områden i kilsamverkans kommuner har sammanställts. Förteckningen är inte komplett, utan är tänkt att ge exempel på olika tillgänglighetsåtgärder som respektive kommun tagit fram. Förteckningen kan användas som underlag för framtagande av informationsmaterial till allmänheten om tillgängliga områden. Den kan även användas för kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan kilsamverkans kommuner och utgöra en grund vid framtagande av en gemensam idébank för olika tillgänglighetsåtgärder.

Huvudmål

Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och en hög biologisk mångfald.

Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna.

Delmål

1. Kilarna ger förutsättningar för fysisk aktivitet och förbättrad folkhälsa.
2. Boende har god tillgång till tätortsnära natur av hög kvalitet.
3. Tillgängligheten till och informationen om kilarna är god för alla invånare och kilarna är välbesökta.

Åtgärder

- Ta fram underlag för informationsmaterial i pdf-format till allmänheten med exempel på tillgängliga områden i de gröna kilarna.
- Arbeta fram en gemensam idébank för olika tillgänglighetsåtgärder för kommunerna och andra verksamma att använda i sitt tillgänglighetsarbete.
- Skapa dialog och undersöka behovet av stöttning till föreningar för utförande av aktiviteter för människor med olika bakgrund.
- *Fortsatt arbete med att förstärka nätverket av leder, information vid entréer och skyltning i och till våra gröna kilar, med utgångspunkt från framtagna rapport: [Förslag till nya leder och länkar i Angarns- Bogesunds- och Rösjökilarna.](#)*

Kostnad

120 000 kr plus nedlagd arbetstid av deltagande tjänstemän.

Samordningsansvariga kommuner

- Sollentuna och Danderyds kommuner

5. Kunskapsutbyte biologisk mångfald

Kommunerna inom kilsamverkan bedriver olika projekt för att stärka biologisk mångfald och grön infrastruktur. Kilsamverkan utgör en plattform för erfarenhets- och kunskapsutbyte kring dessa frågor, där goda exempel kan kopieras i fler kommuner.

Huvudmål

Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och en hög biologisk mångfald.

En permanent samverkan har etablerats mellan kommuner och andra aktörer där erfarenhets- och kunskapsutbyte är centralt.

Delmål

1. I kilarna finns väl fungerande ekosystem som genererar ekosystemtjänster och hög biologisk mångfald.
2. Det finns en gemensam målbild över hur kilarna som mellankommunala områden bör bevaras, förvaltas och utvecklas. Samverkan är gränsöverskridande, både geografiskt och tematiskt.

Åtgärder

- Etablera utbyte av erfarenheter och kunskap kring biologisk mångfald och grön infrastruktur, med goda exempel från kommunernas arbete.
- Med föreningarnas hjälp sammanställa en idébank med åtgärder för att gynna biologisk mångfald.

Kostnad

0 kr utöver nedlagd arbetstid av deltagande tjänstemän.

Samordningsansvariga kommuner

- Täby och Vallentuna kommuner